

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Arkivsak: 21/277
Møtedato/tid: 24.09.2021 kl. 09:00
Møtested: Kommunestyresalen, Rissa

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Karoline Lorentzen på telefon 984 22 653, eller e-post: karoline.lorentzen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 17.09.2021

Kurt Myrabakk (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Karoline Lorentzen
rådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
45/21	Revisjonsrapport med varsel om mulig pålegg om å etablere en farekartlegging vedr parasitter i drikkevann - orientering til kontrollutvalget
46/21	Kursoversikt 21/22 - orientering til kontrollutvalget
47/21	Budsjettforslag for kontrollutvalget for 2022
48/21	Evaluering av kontrollutvalget og samordning med ny sekretær
49/21	Referatsaker
50/21	Eventuelt
51/21	Godkjenning av møteprotokoll

Revisjonsrapport med varsel om mulig pålegg om å etablere en farekartlegging vedr parasitter i drikkevann - orientering til kontrollutvalget

---

Behandles i utvalg Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune	Møtedato 24.09.2021	Saknr 45/21
Saksbehandler Karoline Lorentzen		
Arkivkode FE - 033, TI - &58		
Arkivsaknr 21/13 - 2		

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Revisjonsrapport med varsel om at vi vurderer å gi dere pålegg om etablering av farekartlegging for å sikre fjerning av parasitter

Saksopplysninger

Det ble i mars 2018 gjennomført en revisjon av Skaugdal vannverk som medførte varsel om pålegg om å etablere en farekartlegging vedr. parasitter i drikkevannet.

Det ble senere samme år gjort endringer i kommunestrukturen i forbindelse med kommunesammenslåingen av Rissa og Leksvik kommuner, til Indre Fosen kommune. Disse endringene førte til at vannverket ble overført fra Rissa kommune - teknisk drift/vedlikehold til Indre Fosen kommune Areal VAR- sektoren. Da pålegget i mars 2018 ble sendt ut var ikke disse endringene gjennomført enda.

Pålegget har enda ikke blitt etterkommet, og Mattilsynet har derfor sendt nytt varsel om pålegg til den nye seksjonen til Indre-Fosen kommune som heter Areal VAR - sektoren.

Det ble under revisjonen i mars 2018 avdekket følgende:

- § 6. Farekartlegging og farehåndtering: - ikke funnet i orden
- § 13. Vannbehandling: Ikke funnet i orden

Mattilsynet vurderer å gi pålegg om å etablere en farekartlegging der det vurderes hvordan det kan sikres at drikkevannet ikke inneholder parasitter.

Mattilsynet vurderer at regelbruddet kan sette mattryggheten i fare. For å sikre at driften foregår innenfor regelverkets krav, må det gjennomføres tiltak innen en bestemt frist.

Mattilsynet har opplyst til sekretariatet at Skaugdal Vannverk/Indre Fosen kommune Areal VAR-sektoren har bedt om forlenget frist til 1. oktober 2021 for å komme med en uttalelse.

Konklusjon

Rapporten legges frem for kontrollutvalget til orientering. Saken settes opp på nytt på saklisten for møtet i oktober eller november når uttalelsen fra Skaugdal Vannverk/ Indre Fosen kommune Areal VAR-sektoren foreligger.

INDRE FOSEN KOMMUNE AREAL VAR-
SEKTOREN
Indre Fosen kommune, Postboks 23
7101 RISSA

Deres ref:
Vår ref: 2021/112259
Dato: 7. juni 2021
Org.nr: 985399077

v/ Linda Kristin Garnes

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Revisjonsrapport med varsel om at vi vurderer å gi dere pålegg om etablering av farekartlegging for å sikre fjerning av parasitter

Det ble gjennomført en revisjon av Skaugdal vannverk 1. mars 2018. Tilstede ved denne revisjonen var Jan Helge Grydeland og Ragnar Dyrendal.

Det ble senere samme år gjort endringer i kommunestrukturen i forbindelse med kommunesammenslåingen av Rissa og Leksvik kommuner, til Indre Fosen kommune. Disse endringene førte til at vannverk ble overført fra Rissa kommune- teknisk drift/vedlikehold til Indre kommune Areal VAR- sektoren. Da pålegget i mars 2018 ble sendt ut var ikke disse endringene gjennomført enda.

Ettersom dette pålegget ikke er etterkommet ser vi oss nødt til å varsle pålegget på nytt i den nye seksjonen til Indre-Fosen kommune som heter Areal VAR - sektoren.

Vi sender i den anledning ut en ny rapport som erstatter rapport med saks nr. 2018/46388.

På grunn av tekniske begrensninger i vårt datasystem MATS, må vi starte med å varsle det allerede gitte pålegget med et nytt varsel.

Frist for å gi uttalelse:

Dersom dere er uenig i pålegget som vi varsler eller har andre merknader til dette brevet, ber vi om at dere gir tilbakemelding til oss innen **11. juni 2021**.

Etter denne datoen vil vi vurdere eventuelle tilbakemeldinger dere kommer med, og avgjøre om vi skal gi det pålegget som vi varsler i dette brevet.

Vi viser til inspeksjonen hos INDRE FOSEN KOMMUNE AREAL VAR-SEKTOREN 31. mai 2021.

Inspeksjonen ble utført av seniorinspektør Tove Marie Hervik.

Tilsynet omfattet

- Skaugdal Vannverk/Indre Fosen kommune Areal VAR- Sektoren

Oppsummering av revisjonen

Det ble under revisjonen som gjennomført 1. mars 2018 sett på følgende:

- § 6. Farekartlegging og farehåndtering: - ikke funnet iorden, se varsel om pålegg
- § 13. Vannbehandling: Ikke funnet iorden- se varsel om pålegg

Vi vurderer å gi dere pålegg om å etablere en farekartlegging der det vurderes hvordan dere kan sikre at drikkevannet ikke inneholder parasitter.

Varsel om at vi vurderer å gi dere pålegg

Skaugdal vannverk skal etablere en farekartlegging der det vurderes om det er nødvendig å etablere et rensetrinn på drikkevannet, som sikrer at parasitter blir fjernet. Dere skal også vurdere om vannverket har tilstrekkelig antall hygieniske barrièrer.

Vedtaket vil bli fattet med hjemmel i drikkevannsforskriften § 13 Vannbehandling Det er matloven §23. som gir Mattilsynet hjemmel til å fatte vedtak når disse bestemmelsene er brutt.

Reglene som gjelder:

Det er krav om at vannverkseier skal identifisere farene som må forebygges, fjernes eller reduseres til et akseptabelt nivå for å sikre levering av tilstrekkelig mengder helsemessig trygt drikkevann. jfr. § 6

Det er også vannverkseier som skal sikre at råvannet behandles slik at drikkevannet tilfredsstillere kravene i § 5. Denne vannbehandlingen skal bestå av metoder som fjerner eller inaktiverer sykdomsfremkallende virus, bakterier, parasitter eller andre mikroorganismer, skal alltid inngå, med mindre vannforsyningssystemet har grunnvannskilde og farekartleggingen etter § 6 tilsier at det ikke er nødvendig. jfr. § 13.

Vi har observert:

Det ble ikke fremlagt en farekartlegging for Skaugdal vannverk under revisjonen.

Skaugdal vannverk har desinfisering med klor.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Det er viktig at dere sørger for at råvannet er tilstrekkelig behandlet slik at drikkevannet tilfredsstillere kravene i § 5. Grenseverdier.

Vannbehandlingen skal være tilpasset

- a) råvannskvaliteten
- b) farene identifisert i samsvar med § 6 og
- c) mengden produsert vann pr. døgn

En vannbehandlings-metode som fjerner eller inaktiverer sykdomsfremkallende virus, bakterier, parasitter eller andre mikroorganismer, skal alltid inngå, med mindre vannforsyningssystemet har grunnvannskilde og farekartleggingen etter § 6., tilsier at det ikke er nødvendig. Skaugdal vannverk

har desinfisering med klor, dette er ikke god nok beskyttelse mot parasitter. Dette gir dermed ikke en god nok hygienisk barriere. Det er kun desinfisering med UV-stråler, som vil gi en tilstrekkelig beskyttelse mot parasitter.

Det er et viktig prinsipp i Norge at man så langt det er mulig baserer drikkevannsforsyningen på råvannskilder som er lite utsatt for forurensning. Dette vil gi en bedre trygghet enn å måtte fjerne eller uskadeliggjøre forurensninger gjennom vannbehandlingen.

Drikkevannskilden til Skaugdal vannverk er Storvatnet, og området rundt er et meget populært rekreasjons - og utfartsområde. Dette betyr at drikkevannskilden i stor grad kan være utsatt for forurensning fra folk som ferdes i og rundt Storvatnet. For å beskytte en overflatekilde er det vanlig å begrense aktivitetene i nedbørsfeltet og i selve vannkilden. Helst bør hele det tilhørende nedbørsfeltet beskyttes mot forurensning, men dette er ofte vanskelig å få til. For store vannkilder som Storvatnet, er det vanlig i inndele nedbørsfeltet i soner. Mattilsynet har ingen opplysninger som tyder på at dette er gjort for Storvatnet. Det man kan gjøre, er å sikre et visst område rundt inntaket mot forurensende eller potensielt forurensende aktiviteter, samt aktiviteter som kan skade inntaket fysisk.

Det ble ikke fremlagt en farekartlegging under revisjonen. Det ble opplyst at denne er under arbeid. I den nye drikkevannsforskriften, legges det stor vekt på at vannverkseier skal legge farekartlegging til grunn, både når det gjelder prøvetakingsplan (§ 19.), beskyttelsestiltak (§ 12.) og vannbehandling (§ 13.) Det er viktig at dere ser for dere hvilke farer som kan true vannforsyningen. Dette betyr at dere må vurdere hvilke deler av vannforsyningssystemet som kan bli påvirket ved forskjellige årsaker til farer. Og at dere må ha klart for dere hvilke farer som kan være utfordrende. Det må også vurderes om dere har et tilstrekkelig antall hygieniske barrierer. Hvis dere kommer frem til at klorering gir en tilstrekkelig hygienisk barriere, må dette begrunnes f.eks med at det er lite sannsynlig med parasitter eller at det blir analysert for disse.

Drikkevannskilden Storvatnet er ikke godt nok beskyttet til at kilden kan betegnes som en hygienisk barriere. Det finnes blant annet ingen klausulering bestemmelse for området til vannverket. Desinfisering med klor vil heller ikke kunne gi en tilstrekkelig hygienisk barriere, da klor ikke gir en god nok beskyttelse for å fjerne parasitter.

Det skal sies at prøvesvar etter analyser av drikkevannet har vært tilfredsstillende, og at dere tar ut prøver hver måned. Dere analyserer for Clostridium perfringens en gang pr. år. Det opplyses at det tas ut fire råvannsprøver pr år.

For å sikre at abonnentene ikke utsettes for smitte fra parasitter, pålegges dere å vurdere antall hygieniske barrierer i en farekartlegging, og om det er tilfredsstillende kun med klor desinfisering. Dere må vurdere om det skal skaffes et UV-anlegg.

Mattilsynet vurderer at regelbruddet kan sette mattryggheten i fare. For å sikre at driften foregår innenfor regelverkets krav, må dere gjennomføre tiltak innen en bestemt frist.

Vi mener at at det vil være rimelig at dere etablerer en fareanalyse for å sikre fjerning av parasitter i drikkevann, innen

30. juni 2021

Se regelverk og rettigheter.

Med hilsen

Lisbeth Rannem
seksjonssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Vedlegg:
Regelverk og rettigheter
Uttalelse til varsel om vedtak

Regelverk og rettigheter

Mattilsynet kan føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynet har hjemmel til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak i matloven § 23.

Du har rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen

Du har rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen. Dette betyr at du kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder, hvor du finner regelverket og hvordan dette regelverket skal forstås. Du har også rett til å få vite hvordan saken din behandles og hvilke rettigheter du har i den sammenheng. Men vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan du skal oppfylle regelverket. Plikten til å veilede følger av forvaltningsloven § 11.

Du har rett til å uttale deg

I dette brevet har du fått forhåndsvarsel om at vi vurderer å fatte enkeltvedtak. Du har rett til å uttale deg hvis du mener at noe i forhåndsvarselet er feil, at vedtaket er unødvendig, urimelig eller umulig å gjennomføre. Du bør også si fra hvis du allerede har rettet opp avviket. Du må sende uttalelsen til oss innen **11. juni 2021**.

Du har rett til å se saksdokumentene

Du har også rett til å få innsyn i saksdokumentene. Innsynsretten følger av forvaltningsloven §§ 18 - 21.

Vi har vurdert saken etter dette regelverket

- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- FOR 2016-12-22 nr 1868: Forskrift 22. des. 2016 nr. 1868 om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften)

Vi har funnet brudd på disse bestemmelsene:

- Drikkevannsforskriften § 6 Farekartlegging og farehåndtering
- Drikkevannsforskriften § 13 Vannbehandling

Mattilsynet Avdeling Innherred og Fosen
v/ Tove Marie Hervik
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref:
Vår ref:
Dato:
Org.nr:

UTTALELSE TIL VARSEL OM VEDTAK

Det vises til varsel om vedtak fra Mattilsynet, Avdeling Innherred og Fosen gitt i rapport datert 7. juni 2021 med saksnummer 2021/112259 med uttalerett innen 11. juni 2021.

Uttalelse fra: INDRE FOSEN KOMMUNE AREAL VAR-SEKTOREN

Uttalelse

Her gis tilføyelser og bemerkninger som har betydning for saken / beskrivelse av tiltak som er utført / skal utføres.

Eventuelt ytterligere opplysninger, som for eksempel kopi av utfylt avviksskjema, gis i vedlegg.

Varslet vedtak	Vedtaket skal oppfylles innen	Uttalelse
Skaugdal vannverk skal etablere en farekartlegging der det vurderes om det er nødvendig å etablere et rensetrinn på drikkevannet, som sikrer at parasitter blir fjernet. Dere skal også vurdere om vannverket har tilstrekkelig antall hygieniske barrierer.	30. juni 2021	

Sted:

Dato:

.....
Ansvarlig for virksomheten

Kursoversikt 21/22 - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

24.09.2021

Saknr

46/21

Saksbehandler Karoline Lorentzen**Arkivkode** FE - 033**Arkivsaknr** 21/4 - 11**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har bedt om en orientering fra sekretær om en oversikt over relevante kurs for kontrollutvalg i 2021 og 2022. Følgende kurs er aktuelle for kontrollutvalget:

1. Konsek Trøndelags kontrollutvalgsdag 2021: 28. oktober 2021, Quality Hotel Panorama, Trondheim/Tiller.
Tema: Arbeidslivskriminalitet, erfaringer fra kontrollutvalg mm.
Pris: ikke fastsatt
2. NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2021: løpende nettkurs frem til 01.11.2021.
Tema: Kontroll i pandemi og krise
Pris: kr 2 900 for hele konferansen (kr 3 300 for ikke-medlemmer)
kr 1 900 for én dag (kr 2 300 for ikke-medlemmer)
3. FKTs kontrollutvalgslederskole 2021: 18. – 19. oktober 2021, Skjetten / digitalt
Tema: Varsling i kommuner, henvendelser til kontrollutvalget, granskning, varsel mot kommunedirektør
Pris: kr 5 900 (kr. 6 400 for ikke-medlemmer) – fysisk
Kr. 1 900 (kr. 2 400 for ikke-medlemmer) – digitalt
4. NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2022: 2. – 3. februar 2022, Gardermoen
Tema: ikke fastsatt.
Pris: ikke fastsatt.
5. FKTs fagkonferanse 2022: 8.-9. juni 2022, Lily Country Club, kløfta
Tema: ikke fastsatt
Pris: ikke fastsatt

Konklusjon

Kursoversikten legges frem for kontrollutvalget til orientering. Kontrollutvalget kan vurdere om det er noen av kursene medlemmene ønsker å melde seg på.

Kontrollutvalgsleder-skolen 18.-19 oktober 2021

X Meeting Point

Moxy Oslo, Norges første Marriott-hotell

Program 18. oktober

15.30-16.30	Registrering
16.30-18.45 inkl. pause	Varsling i kommuner <ul style="list-style-type: none"> • Hva er varsling etter Arbeidsmiljøloven? • Hva er kritikkverdige forhold? • Hvem kan varsle? • Hva vet vi om varsling i kommunene? • Hva er rett håndtering av et varsel? • Bør kontrollutvalget ha en rolle i varslingssaker? <p>Birthe M Eriksen, Advokat, ph.d., ADI Advokater AS</p>
19.30	Middag

Program 19. oktober

09.00-10.00	Henvendelser til kontrollutvalget <ul style="list-style-type: none"> • Hva kan dette dreie seg om? • Fra hvem kommer henvendelsene? • Hva skal kontrollutvalget ikke ta videre? (politikk, varslinger og klagesaker) • Hvordan håndterer sekretariatet kontrollutvalget henvendelser? • Hva er egnede verktøy fra kontrollutvalgets verktøykasse? <p>Intern arbeidsgruppe</p>
10.00-10.15	Pause

10.15-12.00 Inkl. pause	Mer om granskning som verktøy <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan skal vi bruke begrepet «granskning»? • Når bør og kan kontrollutvalget bruke granskning? • Granskning eller forvaltningsrevisjon? • Hva kjennetegner formelle granskningsmetoder og hvordan er grenseoppgangen mot etterforskning? • Hva kan granskes i regi av kontrollutvalget, og når er det sak for påtalemyndighet? • Hva kjennetegner en god bestilling av granskning? <p>Marius Fein, Senior Manager BDO AS</p>
12.00-13.00	Lunsj
13.00-14.30 inkl. pause	Gruppearbeid <p>Deltakerne inndeles i grupper og diskuterer anonymiserte saker fra egen kommune.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva dreier saken seg om og hvem kommer den fra? • Hvordan ble saken håndtert av kontrollutvalget? • Hvordan kan henvendelsen håndteres av kontrollutvalget? <p>Vi utnevner gruppeledere som sørger for å holde diskusjonen i gang. Her er det ikke meningen å finne fasitsvar, men gi og motta innspill, gjøre seg refleksjoner osv.</p>
14.30-15.15	Når det varsles mot kommunedirektøren <p>Det er en krevende jobb å være toppleder i en kommune. Når det varsles mot kommunedirektøren, blir denne jobben ekstra vanskelig.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva er omfanget av varsling mot kommunedirektøren? • Hvordan bør kommunen håndtere varsling mot kommunedirektøren? • Har kontrollutvalget en rolle når det varsles mot kommunedirektøren? Hvordan bør grenseoppgangen være mellom kontrollutvalget, kommunedirektøren og kommunestyret? • Hva er konsekvensene når det varsles mot kommunedirektøren? <p>Gudrun Haabeth Grindaker, daglig leder i Norsk Rådmannsforum</p>
Ca. 15.15	Avslutning

Praktisk informasjon							
Tidspunkt	18. – 19. oktober 2021 Dag 1 kl. 16.30-18.45 (registrering fra kl. 15.30) Dag 2 kl. 09.00-15.30						
Hotell	X Meeting Point Ankomst Fra Gardermoen: Ta buss 380 mot Lillestrøm. Gå av på busstoppet som heter Hellerud. Bussen går to ganger i timen og bruker 43 minutter. På «RuterReise»-appen kan du søke opp rutetider. Søk på ankomstholdeplass «Hellerud (i Skedsmo)».						
Digitalt	Lenker sendes til de som melder seg på digitalt Gruppearbeid på Teams for digitale deltakere						
Deltakeravgift	<table><tbody><tr><td>X Meeting Point</td><td>Digitalt:</td></tr><tr><td>Medlemmer: kr 5 900</td><td>Medlemmer: kr 1 900</td></tr><tr><td>Andre: kr 6 400</td><td>Andre: kr 2 400</td></tr></tbody></table>	X Meeting Point	Digitalt:	Medlemmer: kr 5 900	Medlemmer: kr 1 900	Andre: kr 6 400	Andre: kr 2 400
X Meeting Point	Digitalt:						
Medlemmer: kr 5 900	Medlemmer: kr 1 900						
Andre: kr 6 400	Andre: kr 2 400						
Påmelding	For å få gjennomført det faglige opplegget på en best mulig pedagogisk måte, har vi satt et tak på antall deltakere ca. 50 personer. Kontrollutvalgsmedlemmer kan melde seg på, men lederne vil bli prioritert. Vi holder av noen plasser til sekretariat. Frist for påmelding fysisk arrangement: 24. september Digitalt – løpende fram til 17. oktober						
Ev. avbud	Avbud fysisk konferanse siste 14 dager før konferansen gir full deltakeravgift.						
Annet	Det tas forbehold om endringer i programmet. Timeplanen er veiledende.						

Program | #ku21nkrf

DAG 1 - Onsdag 21. april 2021:

09.00 Velkommen

- Rune Tokle, daglig leder i NKRF
- Eva Bratholm, møteleder

Pandemiens virkning på sårbare grupper

- Henning Warloe (H), leder av kontrollutvalget i Bergen kommune

Hør på: [Lønnsoppgjør og koronakontroll](#) (Podkast - Kommunal Rapport)

Pandemiens virkning på sårbare barn og unge

- Inga Bejer Engh, barneombud

Smitteverntiltakenes virkning på folkehelse på andre områder

- Pål Surén, forsker, Folkehelseinstituttet (FHI) [erstattet Camilla Stoltenberg]

Les mer: [FHI: – Stengte skoler bremset ikke smitte](#) (+) (Kommunal Rapport)

Samtale mellom Warloe, Engh og Surén

09.50 Pause

10.00 Kommunenes rolle i smittevernarbeidet

- Espen Rostrup Nakstad, assisterende helsedirektør i Helsedirektoratet

Les mer: [Nakstad:- Uaktuelt å åpne Norge slik Danmark gjør](#) (+) (Kommunal Rapport)

10.25 Kommunenes rolle i smittevernarbeidet – sett fra kommunenes ståsted

- Bjørn Arild Gram, styreleder i KS

10.45 Pause

11.00 Etter koronatida kommer læretida

- Karl Anders Nilsen (Sp), nestleder av kontrollutvalget i Stavanger kommune [erstattet Aleksander Stokkebø]
- Svein Kvalvåg, senior forvaltningsrevisor i Rogaland Revisjon IKS

11.30 Samtale mellom innleiderne

Les mer: [Gransk og lær av koronakrisen](#) (+) (Kommunal Rapport)

12.00 Slutt for dagen

DAG - Torsdag 22. april 2021:

09.00 Er vi rigget for kriser?

- Elisabeth Aarsæther, direktør i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

09.30 Når krisen er der

- Anders Østensen (A), ordfører i Gjerdrum kommune

9.45 Datainnbruddet i Østre Toten kommune

- Bror Helgestad (Sp), ordfører i Østre Toten kommune

10.00 Samtale mellom Aarsæther, Østensen og Helgestad

10.15 Pause

10.30 Varsling i kommunene – hva gjør du når det varsles på toppledelsen?

- Sissel C. Trygstad, forskningssjef i Fafo

10.55 Hva er kontrollutvalgets rolle når det varsles på toppledelsen?

- Torbjørn Brandt, seniorrådgiver i Konsek Trøndelag IKS
- Ove Morten Haugan (A), leder av kontrollutvalget i Verdal kommune

11.05 Pause

11.15 Samtale mellom Trygstad, Brandt og Haugan

Les mer: [– Et varsel mot kommunedirektøren skal behandles av arbeidsgiver](#) (+) (Kommunal Rapport)

11.30 Kåseri

- Tor Dølvik, spesialrådgiver i Transparency International Norge og medlem av Kommunesektorens etikkutvalg

12.00 Slutt

Budsjettforslag for kontrollutvalget for 2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

24.09.2021

Saknr

47/21

Saksbehandler Karoline Lorentzen**Arkivkode** FE - 033**Arkivsaknr** 21/4 - 9

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalgets forslag til økonomiplan for 2022 – 2025 og budsjett for 2022 med en ramme på kr 1 578 500,- inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.
2. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven § 14-3 til kommunestyret.

Vedlegg

Budsjett og økonomiplan 2022-2025

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal utarbeide et forslag til budsjett for kontrollarbeidet i fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet til fylkestinget, jf. kommuneloven § 14-3 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontrollarbeidet skal følge formannskapetets budsjettinnstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalget fremmer herved en sak om budsjett for kontrollutvalgets virksomhet og kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester for 2022. Kontrollutvalgets budsjett vil inneholde utgiftene til selve driften av utvalget, samt utgiftene knyttet til kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og kjøp av revisjonstjenester.

Kontrollutvalget

Ved oppsett av budsjettforslag for 2022 for kontrollutvalgets egen virksomhet, har sekretariatet tatt utgangspunkt i regnskapstall, kontrollutvalgets budsjettvedtak i sak 24/20, samt Indre Fosen kommunes sitt reglement for godtgjørelse til folkevalgte (gjeldende fra 05.11.2019). Vi har i beregningene tatt utgangspunkt i at kontrollutvalget avviker inntil 8 møter i året. Når det gjelder tapt arbeidsfortjeneste har sekretariatet gjort et anslag basert på det som er opplyst fra medlemmene i utvalget og kommunens regnskapstall.

Det er ikke tatt hensyn til eventuelle andre endringer som følge av økonomiplanarbeidet i kommunen. I tillegg er det lagt inn noen midler til kurs og faglig oppdatering for at kontrollutvalget skal ha mulighet til å skaffe seg kunnskap og ha mulighet til å delta i erfaringsutveksling og samlinger sammen med andre kontrollutvalg.

Kontrollutvalgets sekretariat

Kommunestyret i Indre Fosen kommune vedtok i møte 05.11.2020 i sak 84/2020 selskapsavtalen i Konsek Trøndelag IKS. Representantskapet i Konsek Trøndelag IKS vedtok budsjettet for 2022 på møte den 26.04.2021. Budsjettet er basert på en honorarmodell vedtatt av representantskapet.

Kjøp av revisjonstjenester

Kommunestyret i Indre Fosen kommune har valgt å gå inn som eier i revisjonsselskapet

Revisjon Midt-Norge SA, samt å kjøpe revisjonstjenester fra selskapet.
Budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 er basert på årsmøtets budsjettvedtak 26.04.2021.

Budsjett 2022

Den totale rammen for kontrollutvalget, inkludert kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester, blir etter dette kr 1 578 500,-. Spesifisert budsjett for 2022 og økonomiplan for 2022-2025 følger med som vedlegg til saken.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat foreslår en budsjetttramme på kr 1 578 500,- for kontrollutvalget for 2022, dette inkluderer også kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester. Vi anser dette for å være en nøktern budsjettering, samtidig som vi mener dette gir et realistisk bilde av forventede utgifter for kontrollutvalgets virksomhet i kommende år.

Art	Betegnelse	Forslag budsjett 2022	Budsjett 2021
1080	Godtgjørelse utvalgsleder	24 000	
1082	Godtgjørelse tapt arbeidsfortjeneste	50 000	
1083	Møtegodtgjørelse	29 000	
1099	Arbeidsgiveravgift	14 500	
	Sum lønnskostnader	117 500	*)
1116	Servering, bevertning	3 000	
1150	Kurs opplæringstiltak	30 000	30 000
	Sum driftskostnader	33 000	30 000
1375	Revisjon Midt-Norge SA	1 111 000	1 100 000
1375	Konsek Trøndelag IKS	317 000	309 000
1375	Sum Kjøp fra SA/IKS	1 428 000	1 409 000
	Sum kostnader til kontrollarbeid	1 578 500	1 439 000

*Sekretariatet har hatt en annen praksis for å budsjettere godtgjøringer tidligere. Disse utgiftene har derfor ikke tidligere vært synlige i utvalgets budsjett.

Økonomiplan

	2022	2023	2024	2025
Godtgjørelse/lønn	117 500	117 500	117 500	117 500
Kontrollutvalgets drift	33 000	34 000	35 000	36 000
Kjøp av revisjonstjenester	1 111 000	1 123 000	1 135 000	1 135 000
Kjøp av sekretariatstjenester	317 000	325 000	333 000	341 000
Sum	1 578 500	1 599 500	1 620 500	1 629 500

Evaluering av kontrollutvalget og samordning med ny sekretær

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

24.09.2021

Saknr

48/21

Saksbehandler Karoline Lorentzen**Arkivkode** FE - 033**Arkivsaknr** 21/4 - 10

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget legger konklusjonene fra diskusjonen til grunn for det videre arbeidet

Saksopplysninger

Saken legges fram til diskusjon fordi kontrollutvalget fikk ny sekretær 01.08.2021. Nå er kontrollutvalget også midt i perioden sin og det kan derfor være hensiktsmessig for kontrollutvalget å vurdere egen rolle og arbeidsform. Dialogen mellom kontrollutvalget og sekretariatet vil bidra til å avklare gjensidige forventninger og legge et godt grunnlag for videre samarbeid.

Sekretariatet mener en hensiktsmessig tilnærming til saken er at kontrollutvalget evaluerer egen arbeidsform. Parallelt får sekretariatet mulighet til å presentere egen arbeidsform og sitt tilbud til kontrollutvalgene.

Sekretariatet er underlagt kontrollutvalget og vil følge utvalgets avgjørelser. Samtidig er sekretariatet kontrollutvalgets administrasjon og skal være en uavhengig faglig ressurs for utvalget. Sekretariatet foreslår følgende diskusjonstema:

1. Utvalgets rolle og mandat som kommunestyrets kontrollorgan
2. Kommunestyrets kunnskap om kontrollutvalgets funksjon
3. Mediedekning/publisitet
4. Dialogen med administrasjonen
5. Virksomhetsbesøk
6. Kontrollutvalgets ressurser
7. Opplæring
8. Bestilling av forvaltningsrevisjon
9. Informasjon om regnskapsrevisjon
10. Møteavvikling
11. Utsending og publisering av møteinnkallinger/-protokoller

Vurdering

Forslaget til diskusjonstema er et utgangspunkt for å evaluere og drøfte arbeidet så langt i valgperioden. Listen er ikke ment å være uttømmende og kan suppleres i møtet. Diskusjonen vil være nyttig for å avklare gjensidige forventninger til det videre samarbeidet.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

24.09.2021

Saknr

49/21

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/277 - 2

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Flyktningmidlene, Ringerike kommune

Manglende svar på mottatte henvendelser

Saksopplysninger

Følgende sak blir lagt frem for kontrollutvalget:

- Flyktningemidler, Ringerike kommune
- Manglende svar på mottatte henvendelser

Her står rådmannen skolerett i kommunestyret etter avsløringene: – Vi må få alle fakta på bordet

Tilsynelatende falske timelister vekker oppsikt i lokalmiljøet.

HØNEFOSS (Nettavisen/Ringerikes Blad:) Timelistene viser hvordan ansatte i Ringerike kommune skal ha hjulpet flyktninger med funksjonshemninger med ulike praktiske gjøremål.

Den 43 år gamle tobarnsfaren Mumdooh gjenkjente kun 16 av de totalt 184 timene registrerte timene som stod loggført på ham. Ghuroub Alaziz (41) sier hun kun kjenner igjen fem av de totalt 88 timene som kommunen skriver at hun har fått hjelp.

Les hele saken her: Kommuneansatt jobbet med flyktninger i tre år: Ble sjokkert over hva kommunen ba ham skrive under på

Allerede samme dag som Nettavisen/Ringerikes Blad publiserte artikkelen, ble saken tema i Ringerike kommunestyre. Her ble rådmann Tore Isaksen bedt om å forklare hva kommunen har foretatt seg i saken.

Isaksen trakk tilbake sitatene han ga til Nettavisen/Ringerikes Blad i et intervju i august.

I kommunestyret torsdag sier han at kommunen vil reagere sterkt dersom det viser seg at listene ikke er basert på faktisk utført arbeid og er koblet til søkbare midler fra staten.

– Da er det korrupsjon i kommunen. Og jeg mener det jeg sa til Ringerikes Blad, sier Isaksen.

Vil si mer i møte unntatt offentligheten

Rådmannen viser imidlertid til det han tidligere har sagt, at listene er interne lister og ikke er koblet til tilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Isaksen sier at timelistene også er gjenstand for en sak i kommunens varslingssekretariat.

Rådmannen sier at han har bedt lederen for sekretariatet om å redegjøre for varslingsaken i et møte i kommunens formannskap førstkommande onsdag. Møtet vil være unntatt offentligheten, understreker rådmannen.

Britt Bøhler (Rødt) og Saeid Hosseini (Ap) var blant politikerne som stilte spørsmål ved håndteringen til rådmann i saken.

– I disse listene er det rapportert en del arbeid som ikke er realistisk. Jeg tror alle har lest saken, sier Hosseini.

Hosseini er for øvrig sønnen til tidligere kommuneansatt Seyed Hosseini, varsleren som i artikkelen hevder han er sikker på at timelistene er falske.

Krever en begrunnelse

Kommunestyrepolitiker Roger Larsen (Frp) sier til Nettavisen/Ringerikes Blad at han reagerer sterkt på hva som fremkommer i artikkelen.

– Denne saken må løftes, og vi må få alle fakta på bordet, sier Larsen og fortsetter:

– Dersom det er riktig det som så langt er kommet frem, er det alvorlig. Vi må få begrunnelsen for hvorfor det er gjort slik som det er beskrevet, sier Larsen.

Høyres gruppeleder Runar Johansen presiserer at han kun kjenner saken fra avisen, men sier dette om hva som har kommet fram:

– Ut fra hvordan jeg kjenner systemet, dreier det seg om å føre både direkte og indirekte timer for den enkelte flyktning. Dette må dokumenteres, og at jeg forutsetter jo at rutinene blir fulgt, sier Johansen.

Arbeiderpartiets gruppeleder Hilde Vollmerhaus sier at innholdet i artikkelen er en sak for kommunens kontrollutvalg.

I etterkant av rådmannens innlegg, sier Arbeiderpartiets Vollmerhaus følgende:

– Jeg har ikke hørt om timelistene før i dag, og Ap vil ta initiativ til full klarhet og åpenhet i denne saken. Dette er alvorlig, sier Ap-gruppelederen.

Manglende svar på mottatte henvendelser

2.12.2020 (2020/3090)

Saken gjelder manglende svar fra Ullensvang kommune på klagerens to brev fra desember 2019. Kommunen beklaget at henvendelsene ikke var besvart, og viste blant annet til kapasitetsutfordringer. Kommunen opplyste at de ikke har rutiner for sending av foreløpig svar i saker som ikke gjelder enkeltvedtak/forskriftsvedtak.

Ombudsmannen pekte på at forvaltningslovens alminnelige saksbehandlingsregler, herunder forvaltningsloven § 11 a om at en sak skal forberedes og avgjøres «uten ugrunnet opphold», også kommer til anvendelse i saker som ikke gjelder enkeltvedtak. Ombudsmannen forutsetter at kommunen i fremtiden besvarer henvendelser i henhold til forvaltningslovens krav, og ber kommunen etablere rutiner for utsending av foreløpig svar/forsinkelsesbrev for å sikre borgerne informasjon under sakens gang.

Sakens bakgrunn

Saken gjelder Ullensvang kommunes, tidligere Odda kommunes, manglende svar på to brev fra klager. Klager sendte tre brev 20. desember 2019 som alle inneholdt merknader og spørsmål knyttet til vei X og legging av en vannledning i veien. Etter at klager purret på kommunens svar i e-post 2. mars 2020, ble ett av brevene besvart 14. april 2020. Klager fikk fortsatt ikke svar på de to andre brevene fra desember 2019, og henvendte seg derfor til Fylkesmannen i Vestland. Fylkesmannen forutsatte i sitt svarbrev 17. juni 2020 at kommunen, som kopimottaker av brevet, ville vurdere om det forelå flere henvendelser som måtte besvares.

Klager purret på kommunen en siste gang i e-post 26. juni 2020. I e-posten viste klager til kommunens postjournal, der både brevene og purringene var journalført.

Da kommunens svar fortsatt uteble, brakte klager saken inn for ombudsmannen.

Kommunen bekreftet i telefonsamtale 12. august 2020 at to av klagers brev 20. desember 2019 fortsatt sto ubesvart.

Vi fant grunn til å undersøke saken nærmere.

Våre undersøkelser

I undersøkelsesbrevet herfra ble kommunen bedt om å redegjøre for sin håndtering av klagers henvendelser 20. desember 2019. Vi spurte hvorfor to av henvendelsene fortsatt ikke var besvart, samt om når kommunen ville besvare disse brevene. Videre spurte vi om saksbehandlingstiden i denne saken var representativ for kommunens behandling av innkomne henvendelser i byggesaker.

Endelig spurte vi kommunen om hvilke rutiner de har for utsendelse av foreløpig svar og forsinkelsesmelding i saker som denne, herunder hvordan rutinene fungerer i praksis.

Kommunen svarte at det ikke hadde latt seg gjøre å bringe på det rene hvorfor disse brevene ikke var besvart, men at stor arbeidsmengde hadde gjort at arbeidsoppgaver var blitt utsatt. Klager fikk svar samme dag som kommunen svarte ombudsmannen. Kommunen beklaget den lange saksbehandlingstiden.

Kommunen opplyste at de ikke har generelle rutiner om å sende foreløpig eller endelig svar i saker uten en lovpålagt plikt til å svare, og at det i disse sakene er opp til den enkelte saksbehandler å vurdere om og når det skal sendes foreløpig og endelig svar. Kommunen beklaget at klager ikke hadde fått et foreløpig svar.

Klager ble gitt mulighet til å kommentere kommunens svar.

Ombudsmannens syn på saken

Behandling av innkomne henvendelser

Etter forvaltningsloven § 11 a første ledd skal forvaltningsorganet forberede og avgjøre saken «uten ugrunnet opphold». Kommunen synes i svaret hit å legge til grunn at forvaltningsloven § 11 a første ledd ikke kommer til anvendelse for de to brevene fra klager.

Kommunen har vist til at de ubesvarte brevene gjaldt henholdsvis et privatrettslig spørsmål og et spørsmål om endring av bredden på en kommunal vei. Kommunen mente likevel at brevene, på grunnlag av god forvaltningsskikk og at kommunen var part i en privatrettslig avtale, «bør» besvares.

I lys av kommunens svar finner ombudsmannen grunn til å minne om virkeområdet for de alminnelige saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven.

Etter forvaltningsloven § 1 jf. § 3 gjelder loven «den virksomhet som drives av forvaltningsorganer når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov.»

Om forvaltningslovens virkeområde fremgår det av NUT 1958:3 s. 431 at «Lovens rekkevidde er ellers meget vid. Den omfatter all myndighetsutøvelse og annen virksomhet som skjer på det offentliges vegne. Således går også det offentliges forretningsdrift, de rene tjenesteytelser og det man har kalt egenforvaltningen inn under loven når virksomheten utøves av forvaltningsorgan».

Etter sin ordlyd gjelder forvaltningsloven § 11 a første ledd for alle «saker», ikke bare for saker om enkeltvedtak. Bestemmelsen ble i 1977 flyttet fra lovens kapittel IV om saksforberedelse ved enkeltvedtak, til kapittel III som inneholder alminnelige regler om saksbehandlingen. Det fremgår av Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) side 66 at bestemmelsen ble flyttet for at den skulle gjelde generelt for forvaltningens saksbehandling, og at endringen særlig ville få betydning for «henvendelser fra privatfolk som ikke leder til enkeltvedtak». Bestemmelsen gjaldt tidligere fra det tidspunkt «en sak er ferdig forberedt», men etter ytterligere en lovendring i 1995 gjelder bestemmelsen fra saken kommer inn til forvaltningen.

På denne bakgrunn er det klart at forvaltningsloven § 11 a første ledd kommer til anvendelse også i saker som ikke gjelder enkeltvedtak eller forskriftsvedtak. Kommunen skulle derfor «uten ugrunnet opphold» ha gitt klager en tilbakemelding på brevene.

Ifølge kommunen representerer ikke svartiden i saken vanlig saksbehandlingstid i kommunen. Ombudsmannen vil likevel minne om at administrativ ledelse har et ansvar for å organisere saksbehandlingen slik at den er i samsvar med forvaltningsloven, se ombudsmannens uttalelser 28. juni 2017 (SOM-2016-2957) og 6. februar 2017 (SOM-2016-419). I dette ligger at vurderinger av hvilke oppgaver som skal prioriteres må skje etter saklige kriterier, og at forsinkelser i saker ikke må bli lengre enn strengt nødvendig.

Kommunen har opplyst at stor arbeidsmengde har gjort at arbeidsoppgaver har blitt utsatt, men at det ikke har latt seg gjøre å bringe på det rene hvorfor klagers brevene ikke har blitt besvart tidligere. Brevene ble besvart samme dag som kommunen besvarte ombudsmannens undersøkelsesbrev. Ombudsmannen finner det på denne bakgrunnen ikke godtgjort at klagers henvendelser ble besvart uten ugrunnet opphold slik forvaltningsloven § 11 a krever.

Foreløpig svar og informasjon under sakens gang

Etter forvaltningsloven § 11 a andre ledd skal forvaltningsorganet snarest mulig gi et foreløpig svar dersom det må ventes at det vil ta «uforholdsmessig lang tid» før en mottatt henvendelse kan besvares. I tillegg følger det av god forvaltningsskikk at skriftlige henvendelser besvares innen rimelig tid, jf. blant annet ombudsmannens uttalelser 6. februar 2017 (SOM-2016-419) og 14. januar 2020 (SOM-2019-4150). Det foreløpige svaret skal redegjøre for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angi når svar kan ventes.

Ombudsmannen har ved flere anledninger uttalt at forvaltningen etter kravet til god forvaltningsskikk skal sende forsinkelsesmelding, dersom fristen som ble angitt i det foreløpige svaret ikke kan overholdes, se blant annet ombudsmannens uttalelser 28. juni 2017 (SOM-2016-2957) og 6. februar 2017 (SOM-2016-419). I forsinkelsesmeldingen skal forvaltningen angi årsaken

til forsinkelsen og når saken kan antas ferdigbehandlet, se blant annet ombudsmannens uttalelse 14. januar 2020 (SOM-2019-4150).

Kommunen har på generelt grunnlag opplyst at arbeidsoppgaver har blitt utsatt på grunn av stor arbeidsmengde. Ombudsmannen kan ikke se at ressurshensyn kan begrunne en bortprioritering av plikten til å orientere om at det vil ta uforholdsmessig lang tid å besvare klagers henvendelser.

Kommunen svarte at de ikke har generelle rutiner for utsendelse av foreløpig svar i saker som ikke gjelder enkeltvedtak, og at det derfor er den enkelte saksbehandler som vurderer om og når det skal sendes foreløpig og endelig svar på slike henvendelser. Denne praksisen oppfylder etter ombudsmannens syn ikke kravene som følger av forvaltningsloven § 11 a andre ledd og god forvaltningsskikk.

Ombudsmannen finner etter dette grunn til å be kommunen om å sikre bedre rutiner for både oversendelse av foreløpig svar og orienteringer om forsinkelser under sakens gang.

Konklusjon

Ombudsmannen forutsetter at Ullensvang kommune i fremtiden besvarer henvendelser «uten ugrunnet opphold» i tråd med forvaltningsloven § 11 a første ledd.

I dag er det opp til den enkelte saksbehandler i kommunen å vurdere om en mottatt henvendelse skal besvares, herunder om borgeren skal gis informasjon under sakens gang. Ombudsmannen har kommet til at denne praksisen ikke er i overensstemmelse med forvaltningsloven § 11 a andre ledd og kravet til god forvaltningsskikk. Ombudsmannen ber kommunen om å innføre rutiner for utsendelse av foreløpig svar og orientering om forsinkelser under sakens gang.

2.12.2020 (2020/3090)

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

24.09.2021

Saknr

50/21

Saksbehandler Karoline Lorentzen

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/277 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

24.09.2021

Saknr

51/21

Saksbehandler Karoline Lorentzen**Arkivkode** FE - 033, TI - &17**Arkivsaknr** 21/277 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget godkjennes.